



## ЧИ ВАРТО ПОЗБАВИТИ СБУ ФУНКЦІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ?

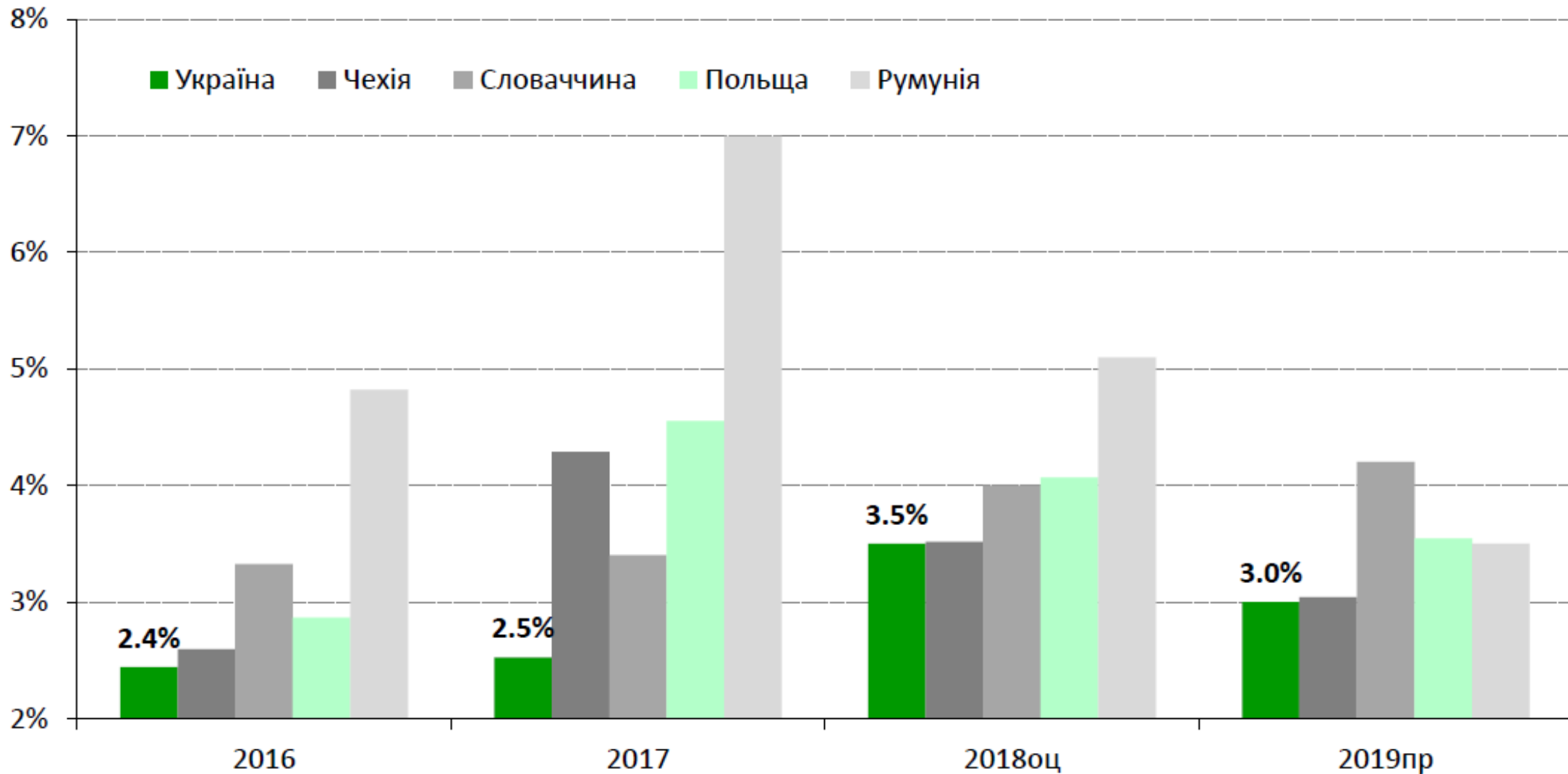
Економічний погляд на реформу силових органів України  
(попередні результати дослідження)

[www.ces.org.ua](http://www.ces.org.ua)

[facebook.com/cesukraine](https://facebook.com/cesukraine)

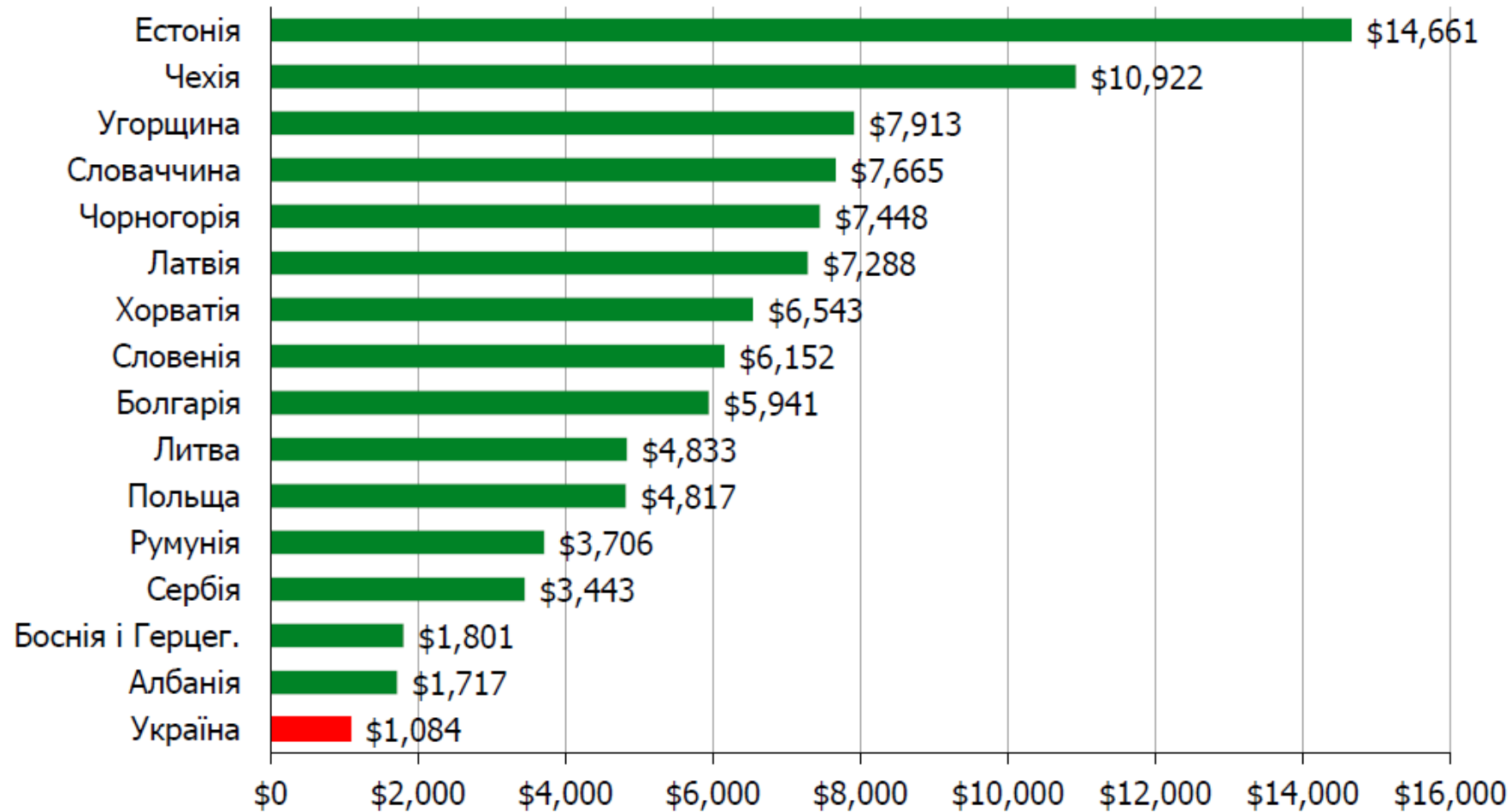
[twitter.com/ces\\_ukraine](https://twitter.com/ces_ukraine)

# Динаміка економічного зростання: Україна та країни ЄС



Джерело: Dragon Capital, МВФ

# Прямі іноземні інвестиції (USD) на душу населення



Джерело: Dragon Capital / UNCTAD (2016)

**48%** опитаних компаній  
за останні два роки постраждали від  
економічних злочинів

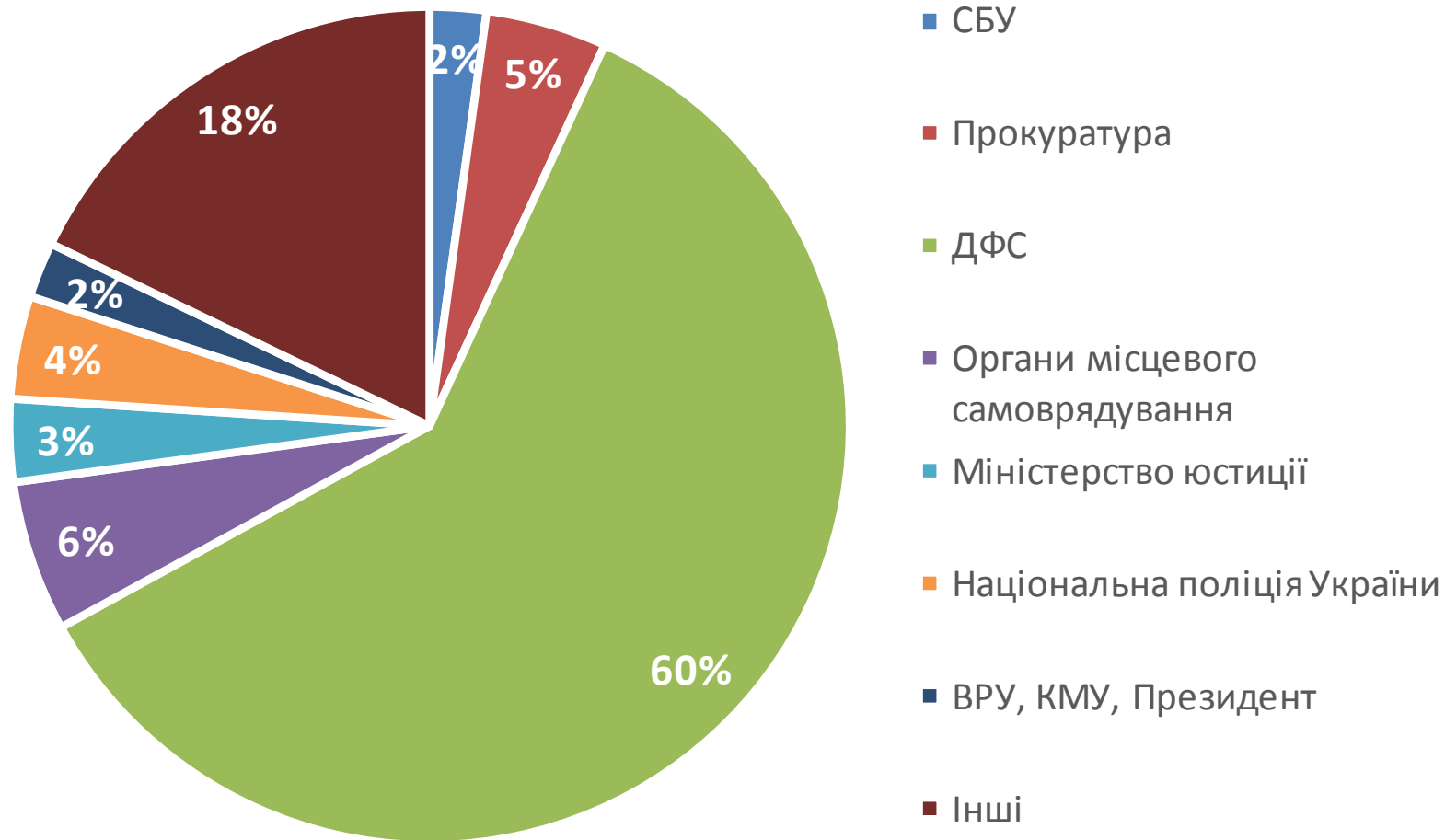
**73%**  
хабарництво та корупція - найпоширеніші види  
злочинів

**46%**  
незаконне привласнення майна

Джерело: PwC (2018)



# 2017 рік: структура скарг українського бізнесу на протиправні дії державних органів



Джерело: <https://boi.org.ua>

# 2015-2017: динаміка скарг бізнесу до Ради бізнес-омбудсмена України



Джерело: <https://boi.org.ua>

# 2015-2017, найбільш поширені скарги бізнесу на дії СБУ

| Дії СБУ   | Наслідки дій СБУ для бізнесу  |
|---|---|
| ✓ арешт агрохімікатів згідно ст. 321 КПК (незаконне виробництво і збут хімічних і сильнодіючих речовин) | ✓ затримка проведення експертизи, затягування справи — передача ГПУ справи до ведення Нац.поліції               |
| ✓ поглиблений митний огляд товарів імпортера  | ✓ затримка доставки товарів, непередбачені додаткові витрати на розвантаження/ навантаження                     |
| ✓ перевірка партії імпортного соєвого лецитину на вміст ГМО, повторна експертиза                        | ✓ недотримання термінів поставки, додаткові непередбачувані транспортно-логістичні витрати, зупинки виробництва |
| ✓ підозра в контрабанді засобів захисті рослин  | ✓ арешт партії товару, простої виробництва, загроза звільнення персоналу  |
| ✓ перевірка партії імпортних пряно-ароматичних сумішей для виробництва ковбасних виробів                | ✓ тимчасове призупинення ЗЕД підприємства, простої, ризик звільнення персоналу                                  |
| ✓ підозра в контрабанді агрохімікатів   | ✓ вилучення комп'ютерної техніки, звітів, документації та агрохімікатів, збитки за контрактами                  |

Джерело: <https://boi.org.ua>

## **Блокування імпорту скрапленого газу**

листопад 2016 - лютий 2017 року

За зверненням СБУ енергетична митниця України призупинила оформлення імпорту скрапленого газу (LNG) 16 українським імпортерам, на які у 2016 році припадало до 40% ринку імпорту газу.

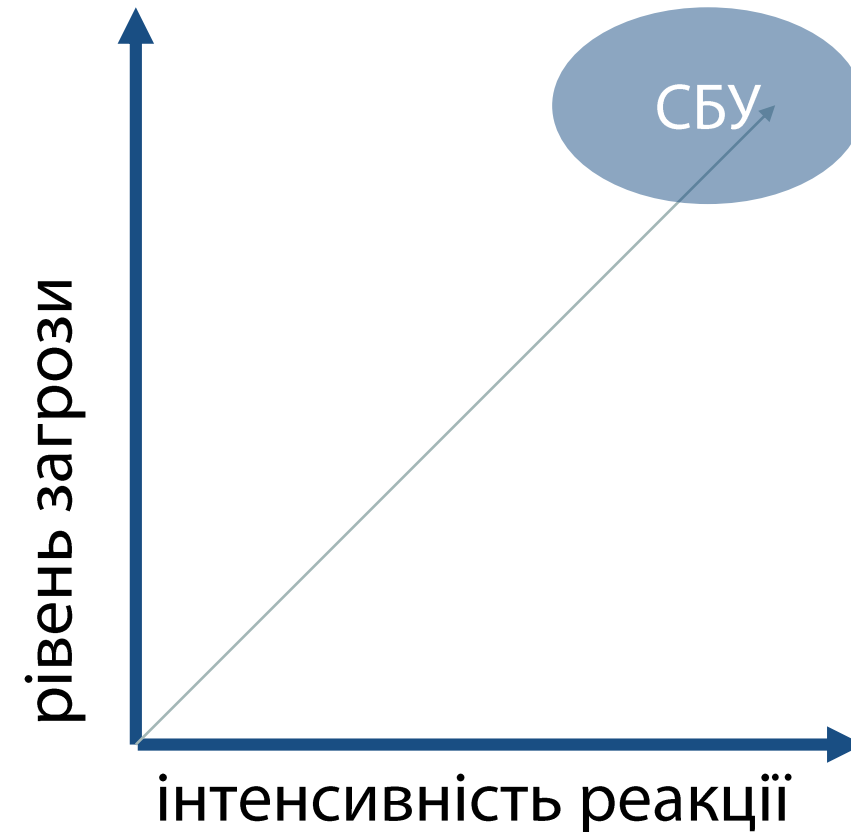
Офіційною підставою була інформація СБУ про наявність отруйних газів у складі палива. При цьому забори для проведення лабораторних аналізів не проводилися протягом 3х місяців.

Внаслідок безпідставних дій постраждали компанії зазнали збитків в розмірі 40 млн грн. Майже 10,7 млн грн було відшкодовано енергетичною митницею в результаті розгляду судових позовів компаній.

## Принцип ефективності

$$\text{Здобутки} \geq \text{Витрати} + \text{Ризики}$$

## Принцип пропорційності



46 справ розслідувано та доведено до розгляду в суді:

- 9 контрабанда зброї та набоїв,
- 9 ліків з вмістом сильнодіючих речовин,
- 9 ікон та старовинних книг,
- 7 монети та банкноти,
- 5 нагород,
- 4 шкідливих речовин,
- 2 засобів негласного спостереження,
- 1 картин

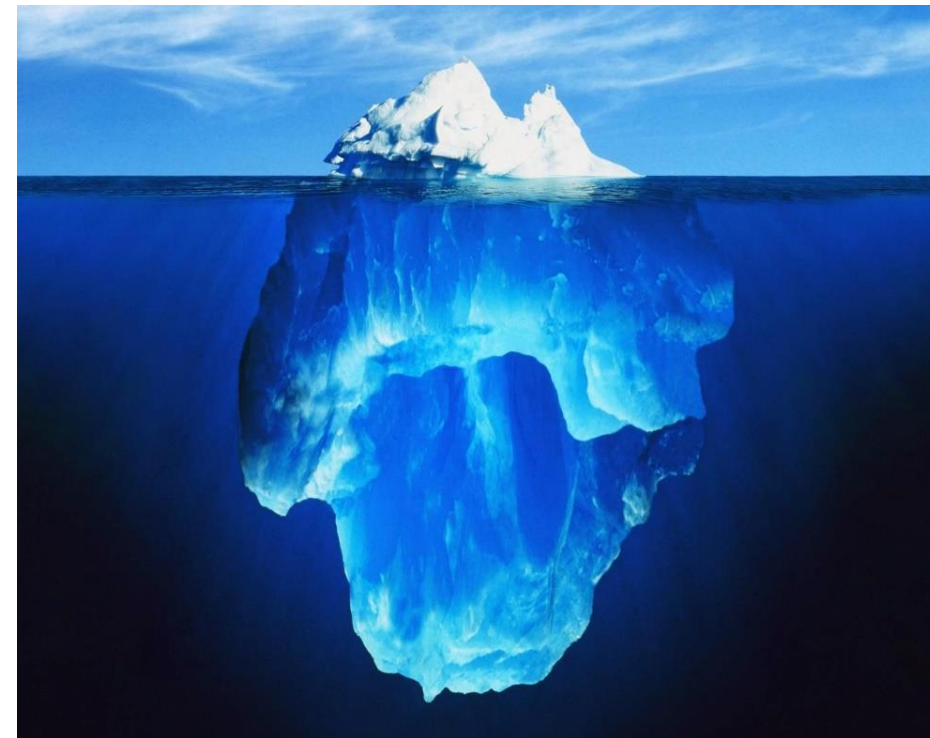
240 днів в середньому від скоєння злочину до розгляду справи в суді

1 справа порушена проти ЮО, решта - ФО

Кількість справ із залученням СБУ до оперативних дій - ?

Кількість вилучених печаток, документації, техніки, товару - ?

Скільки бізнесменів домовились, а не поскаржились - ?



Результат погіршення інвест клімату на рівні країни

- Розпорошеність та дублювання функцій => низька ефективність роботи
- Відсутність чіткого визначення підслідності справ, залучення СБУ до оперативного впровадження => відсутність мотивації щодо доведення справ до суду (Catch, Kiss & Dismiss)
- Невчасне відкриття справ, відсутність вчасної фіксації фактів => ризик зловживання інформацією, слабкість підстав для доведення вини в суді

- Значна частина підрозділів СБУ виконує правоохоронні функції, пов'язані із боротьбою з корупцією, контрабандою, економічними злочинами. Фактично функції інших правоохоронних органів дублюються.
- Опитані експерти рекомендують позбавити СБУ повноважень щодо досудового розслідування у вказаних вище сферах.
- Для цього необхідно внести зміни до Кримінального процесуального кодексу України, Закону «Про Службу безпеки України», Закону «Про загальну структуру і чисельність Служби безпеки України», Закону «Про засади запобігання і протидії корупції» та інші.
- Створити єдиний орган з чітко визначеними повноваженнями та підслідністю щодо розслідування злочинів у економічній, фінансовій та податковій сферах.



ЦЕНТР  
ЕКОНОМІЧНОЇ  
СТРАТЕГІЇ

Завжди раді співпраці :)

вул. Саксаганського, 36Д,  
Київ, 01033, Україна  
тел.: (044) 492-7970  
office@ces.org.ua

[www.ces.org.ua](http://www.ces.org.ua)  
[facebook.com/cesukraine](https://facebook.com/cesukraine)  
[twitter.com/ces\\_ukraine](https://twitter.com/ces_ukraine)